

ERZSÉBETVÁROSI HÍRLAP

Társadalmi, közművelődési, közigazgatási és közgazdasági hetilap.

Előfizetési árak: Egészévre 6 K, félévre 3 K, negyedévre 1 K 50 f., egyes szám 12 f. Hivatalos hirdetések díja: 100 szó után 4 K, minden megkezdett további 100 szó után 1 K 50 f. Nyilttéri közlemények soronként 30 f. Egyéb hirdetések díjai a kiadóhivatalban tudhatók meg.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő: M. Lengyel József.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Névtelenül beküldött cikkeket lapunkban nem közölhetünk.

Belterjes gazdálkodás.

Valahányszor az esztendőnek ahhoz a szakához érkezünk, midőn a termés már learatva, behordva, nakyrészt kicséplés alatt áll, aggodva lessük, az ország minden részéből befutó tudósításokat melyek a termés eredményéről számolnak be. Aggodva várjuk ezeket a hiradásokat, mert hiszen egész esztendőnek mérlegéről van szó s arról, hogy vajjon a verejtékes munka megtermé-e gyümölcsét s hozott-e elég magot a kalász, vagy pedig silány redmény koronázta, a fásasztó, hosszadalmas s keserves munkát?

A idej tudósítások ismételtén beigazolták, hogy a mai termelési rendszerünk hibás. Hogy nagyon is kiszolgáltatjuk magunkat a természet kiszámíthatatlan szeszélyeinek s idestova már nem is számíthatunk arra, hogy a verejtékes munka jól megérdemelt jutalmát elnyerje, mert a természet minden esztendőben gondoskodik arról, hogy egy és más csapásaival lelohaszsa azokat a vérmereményeket, melyeket a gazdák s földet művelők a termésbecslések alkalmával tápláltak.

Hogy miképpen kellene gazdálkodnunk, ez most a kérdés. Az, hogy a mostani

gazdálkodási rendszerünk elavult, ósdi és hibás evvel már tisztában vagyunk.

A külföldi termelők nincsenek úgy kiszolgáltatva a természet csapásainak, mint a mi gazdáink. Nincsenek pedig azért, mert úgy mivelik földjeiket, hogy azok, még a legnagyobb természeti csapásoknál is kihozzák a gazdának nemcsak termelési költségeit, hanem tisztességes megélhetését is, sőt a jövőre való takarékos-ságot is.

Ugy termelnek pedig ők, hogy míg a könnyű és esetleg sok hasznot hajtó buzatermelésről áttértek olyan termények művelésére, amelyek a természeti csapásoknak szívósabban ellenállanak, vagy a melyeket ők maguk elláthatnak mindavval, ami szükséges, hogy életképességüket ki-vethessék.

Az ujszerű trágyázás, vegyitermékek felhasználása e célra már minálunk is elég ismeretes, nem is arról akarunk szólni, hanem igenis egy nálunk meg-lehetősen elhanyagolt, de emellett óriási haszonnal járó termeléssel, a konyha-kertészettel. A külföldi földtulajdonos, nagy részét földjének ezekkel a hasznos, a gondos ápolást igénylő termékeknek előállítására használja fel. A konyha vetemények mindenkor meghozzák gyümölcsöiket, met azok öntözése, ha a

természet már megtagadta segítő kezét, az emberi kéz s gépek munkájával is megoldható s többnyire ily módon is kezeltek.

Nálunk a konyhakertészet idegen bevándorolt népfajnak, a bolgár kertészeknek kezében van, kik törpebirtokaikon, a gazdaságnak ez ágát művelve, egész vagyont gyűjtöttek össze, míg szomszédaik, a magyar, hozzájuk mérve, aránylag nagybirtokosok, lassan-lassan a természet sűrű csapásaitól sujtva a tönk szélére jutottak.

A mit a bolgár kertészek kezük munkájával, mert gépeket ők még nem használnak, el tudnak érni, az a magyar földművelőnek lehetetlenség lenne?! Vagy a bolgár tenyer erősebb, edzettebb, a magyarénál? Nem tudja a versenyt velük felvenni? Nem hinnök. Ha a versenyben valamely tulajdonságukkal a bolgárok előnyben állanak, úgy az kitartó szorgalmuk s hihetetlen munkabírásuk, a mit az ilyen bolterjes gazdálkodás meg kíván.

De ezt talán a magyar munkás is, ha akarja, úgy elsajátíthatja s ha benne hasznát leli el is kell, hogy sajátítsa.

De nemcsak a kertészet, az, ami a bolterjes gazdaságot kimeríti, hanem ott van a gyümölcsstermelés, melyből óriási kivitelt érhetnénk el. Nem csupán a szőlő az, melylyel versenybe mehetünk, hanem

TÁRCA.

Amerikai történetek.

(Egy naplóból.)

Azt hiszitek, fiuk — kérdezte egy szép napon világjárt barátunk, a fürge és vidám Vadnay — azt hiszitek, hogy nem voltam soha sem szerelmes?! Óh, akkor rettenetes tévedésnek vagytok áldozatai. Bár mesterségem, foglalkozásom nem igen engedte meg, hogy soká áldozzak a szerelem egy-egy oltárán, mégis, mondhatom, hogy tucatszámra voltak kalandjaim az ujhazában.

Alig, hogy egy pár hete róttam a tengerentuli aszfaltot, már meghódította szívemet egy igazán szépséges és bajos teremtés, miss Annabell Wonder. Gyönyörű társadalmi pozíciója volt, s Sam Swindler híres panoptikumában, mint altest nélküli hölgy szerepelt. Amig a jámbor nézőközönség tátott szájjal bámulta az érthetetlen csudát, a nőt, ki saját magának

csupán derekáig ér, — addig én hízkelkedő bókokat suttogtam a bájos missn fülébe, ki hálásan fogadta szorult helyzetében a mulattatást, mert Isten az Atyám, nem elsőrangú szórakozás épen napestig a tükrökkel kirakolt ládában feszengeni. (Azt hiszem, nem szorul bővebb magyarázatra, hogy ő nagyságának minden porci-kája megvolt, még pedig kifogástalan minőségben.)

A hosszú, szinte szakadatlan ostromnak volt is annyi foganatja, hogy a szép miss végre randevut adott, aznap este 10 órára, a panoptikum helyiségeiben. A tulajdonos, Sam Swindler, ugyanis rendkívül féltette attrakcióit és így azoknak nem szabadott távozni a ponyvapalotából.

Dobogó szívvel és óvatos léptekkel közeltem a kitűzött időben közeli boldogságom fészke felé.

Először külső szemlét tartottam. Az ajtók lezárva, a pénztár alól pedig halk hortyogás jelezte, hogy Swindler mester az igazak álmát aluszsza. Halkan megoldottam a sátor tartó egyik kötelet és besurranva, magam mögött megint lekötöttem.

Soha még csak sejtelmem sem volt, hogy egy ilyen művésztanya micsoda fészke a legvadabb rendetlenségnek. Egymáson, össze, vissza hevert az egész horkoló társaság, a kigyóember, a tüzetevő fakir, a repülő csillag, meg a többiek. Nem volt időm ideálokat megkeresni, (a nők a sátor másik felén pihentek) hanem gyorsan szétlebbenttem a viaszszobrokhöz nyíló függönyt és beléptem a meglehetősen tág és kényelmes helyiségbe.

A szépséges Annabell még nem volt ott, amin nem is csodálkoztam, hiszen még vagy jó tíz perc hiányzott a kitűzött időhöz. A felül-ről beszűrődő holdvilág mellett hát szépen sorjába vettem a viaszból való nevezetességeket. híres rablógyikosok váltakoztak nagy államférfiakkal, színészekkel meg egyéb kapacitásokkal.

Merengésből halk suttogás riasztott fel. Első pillanatban azt hittem, Annabell akar valami kalamajkát rendezni és kelepcebicsalt, de az eszmecsere, amit a két szurtos szentlmen folytatott, ki ép ebben a pillanatban bukkant fel a panoptikum öblében, csakhamar meggyőzött tévedésemről.

mindazok a gyümölcsök, melyek a külföldön elsőrendű keresletnek örvendenek. A kecskeméti alma, a magyar dinnye, s egyáltalában az összes asztali gyümölcsöknek oly nagy quantuma fogyasztható a külföldi asztalokon, hogy milliókra megy azon összegek száma, a melyet ezen gyümölcsök kivitelével elérhetnének.

Természetesen ez nem mehet egyszerűen, mindenhez idő kell. De ha sohasem próbálkozunk, ha még a kísérletezésektől is irtózkodunk, akkor bizony nem sok reménységünk lehet, hogy a földmiveléssel foglalkozók helyzete egy hamar megjavuljon.

Ha maj igyekezni fogunk? minden eszközt megragadni, hogy az emberi kéz munkája versenyre kelljen a természet csapásaival s amit a nagy természetnél a természet mostohasága megadott, azt más téren az emberi kéz belterjes gazdasága behozzon, akkor, de csak akkor tekinthetünk majd nyugodtabb szívvel a gazdasági mérlegek elé, s nem kell majd folyton attól rettegnünk, hogy egy esetleges rossz termés gazdasági következményeitől.

Székelyek gyűlése.*)

Kisebrendű vidéki város Székelyudvarhely, mely azonban a modern városi élet lendületét is határozottan fölvette. Régi, ódon házai, rendezetlen házsorai helyébe az izlés erejével és eredményével emelkednek az új épületek. Fejlődnek az új utcák, s szépülnek a régié. Társadalmi is érdemes erőforrása az ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági törekvéseknek, s éppen úgy az értelmiség hathatós növelésének. Még a politikába is van valami különös ereje. Ezzel is gyakran rá tudja fordítani az országos figyelmet a maga vármegyéjére. De ezzel az erővel olyan feltűnő egyéniségeket is tudott adni és nevelni a magyar közéletnek, mint a milyen például Bartha Miklós, Ugron Gábor, Br. Orbán Balázs és Tibád Antal.

Ennek a városnak azonban a hagyományai nevezetesen, amikre mindig küszke lehet. Épülő, újuló házsorait, fejlődő utcáit, a mindig ifjudó város egész környékét gyönyörű tájak veszik

* Örümmel tettünk eleget e cikk közlésére vonatkozó felhívásnak s itt e helyen is kifejezést adunk a mozgalomhoz való lelkes csatlakozásunknak. Szerk.

körül; suhogó erdők, mosolygó mezők, üdítő fürdőhelyek. Éppen ilyen gazdasággal veszik körül a város jelen életének szellemét is a multak emlékei, s az a nagy jelentőség, ami ez emlékekből fakad.

Valamikor réges-régen a hunnok öregebb királyának, Budának volt főszállása ez a hely, s aztán Csaba népe avatta táborozásainak, tanácskozásainak központjává. Ez a Csaba népe, mint székely nemzet, a maga társadalmi és politikai külön egyéniségét megtartotta akkor is, mikor államot alapított a magyar testvér. Hü védelmezője, erős sarka, végső fellegvára lett a székely a magyar államnak, s benne megtestesült honvédelem az udvarhelyi várból kapta irányításait. Itt hozták az egész székelységet illető közhatározatokat és külön nemzeti törvényeket. Itt tartották a székely nemzeti gyűléseket, s a székely nemzeti haderő összeírását. Innen küldötte ki részletes vagy általános hadi fölkelésre szóló rendeleteit az ispán, s a székely nemzet hadereje innen indult ki saját zászlója és ispánja vezénylete alatt. Itt volt a székely nemzet levélára, pecsétje, zászlója és az élet-halál előtt való ítélési jog jelképe, a nemzeti pallós. Ezért volt a többi székely szék közt Udvarhelynek „anyaszék“ a neve.

A régmultak most mintha újra élednének...

A székelyek ismét nemzetgyűlésre gyűlekeznek az anyaszék városába, Székelyudvarhelyre. Közös nagy érdekek, fontos tennivalók ügyében nagygyűlést tartanak ezen helyen augusztus hó 23-ik és 24-ik napján.

Hajdanta is a spebiális székely nemzeti érdek ápolásával a magyar állam külső és belső rendje védelmeződött az erdélyi részekben; a nagy magyar föld felé csak ebből a székely szögletből áradt a testvéri egyetértés és önfeláldozás. Most is ezzel az érzéssel gyűlekeznek a székelyek. Erdélynek Magyarország teste-lelkévé való megmaradása; ez a székelyek eszménye. Ezt érzik nemzeti feladatuk gyanánt, s ezért akarják szervezni és közös gondolatok irányában megtartani az erdélyi magyarságot.

Hadakozás volt hajdan a honvédelem eszköze, s az volt a régi székely nemzetgyűlések megbeszéléseinek is legfőbb tárgya. Most is a székelység honvédelmi hivatásának teljesítéséről lesz szó, melynek azonban most már nem hadakozás az eszköze, hanem a kulturális fölénynek, a gazdasági képességeknek és összeköttetéseknek a fejlesztése.

A régmultak ismétlődnek, de a jelen megváltozott viszonyaihoz is alkalmazkodnak.

Nagy a jelentősége annak, hogy a nemzetgyűlésnek emlékezetes helyén gyűlnek most össze

tanácskozásra a székelyek. Hiszen erre a tanácskozásukra csak megihlető hatással lehetnek a történelem tanúságai és a hagyományok. Mert bizonyára nagy és mélységes érzéseket keltő, ha a jelen nemzedék elgondolhatja, hogy: ime, jóra való buzgósággal a multak erejét is feltámasztottam. Az udvarhelyi székely gyűlésben pedig éppen a hely, a mult, az emlékek önkéntelenül a régi nemzetgyűlések megújulását láttatják.

De ezen a szép jelentőségen kívül fokozódik a székelyudvarhelyi gyűlés értéke egy más körülmény által is. Azzal tudniillik, hogy ott augusztus 23-ikán és 24-ikén nemcsak a székelyek gyűlnek össze, hanem az erdélyi magyar ujságok képviselői is. Éppen Székelyudvarhelyről indult ki ennek az összegyűlekezésnek is a gondolata, s mi ennek megvalósításában az erdélyi magyar társadalomnak nagy nyereségét látjuk.

Kellenek közös elvek, közös nagy irányeszmék, mik az egyes magyar lapokat vidékieségük szűk köréből kremelik. Különösen szükség van a magyar lapok jelentőségének emelésére az erdélyi részekben, hol az idegen érzésű nemzetiségeket éppen a kultura erejével kell meghódítani. A sajtó a kultura leghathatósabb eszköze, s az erdélyi magyar sajtónak immár egyértelmű megállapodásra kell jutnia, hogy ezt a hivatást miként fejtheti ki leghatározottabban. Éppen a nemzetiségek irányában az aggressiv és tartalmatlan nyelvelést is elegendőnek tartják sok helyen; hát ideje már, hogy ez a felfogás is lehüljön, s komoly, határozott irányelvnek adjon helyet.

A székelyudvarhelyi gyűlés lesz az első alkalom, hogy ilyen irányok ébredjenek s a kultura hathatós terjesztésében az erdélyi magyar sajtót közös, nagy céldudatos szervezetté tegyék. A régi székely nemzetgyűlések feltámadásával így támad fel az a régi erdélyi politika is, mely a nemzetiségi kérdéseket kiegyenlíteni tudta. Olyan jelenség ez, mely méltán felkeltheti az ország figyelmét, s mindenkinek az érdeklődést odafordíthatja a nemzetgyűlések emlékét megújító, büszke hagyományoktól gazdag Udvarhely városára.

Dr. Paál Árpád.

HIREK.

Csikdelnei Incze Pál

Ismét kevesebb egygyel azok közül, kiknek elvesztése felett az igazi részvét könnyeit hullatjuk... Egy munkás érdemekben gazdag élet aludt ki Incze Pál halálával. Az a generáció, mely körülötte nőtt fel fényes példányképét látta benne a kötelességtudó, puritán becsületességű

Add ide pajtás Franklin Benjaming, suttogta az egyik, a másik meg fürgén nyújtogatta a bábut. — Nem, Sékszpir nem kell, olyan porroha van, hogy se férne a ladába. . . .

Szóval, meggyőződtem róla, hogy egyszerű betörőkkel, a nép romlatlan gyermekeivel van dolgom.

Ez a felfedezés nem csekély zavarba ejtett. Ha lármát ötök, Swindler mester többek között engem is rajta kap, és féltékenységében alaposan helyben hagy, — ha pedig itt maradok, a panoptikum közepén, a két zsvány meglát és esetleg rövid uton elhallgattat.

Nagy drukomban azonban hirtelen jó eszme villant fel agyamban. Ezzel hozzám üres talpzat állott, Jin Veller, az ötszörös rablógyilkos felirattal. Óvatosan elhelyezkedtem a podiumon és vártam a fejleményeket. Ezek nem is maradtak el soká. Néhány perc mulva ott volt a két ó cimpora és miután nehézkesen és betűzve

elolvasta a feliratot, szépen fölemeltek és becsentek a többi viaszab közbe. (Persze, hogy rögtön ropogni kezdett alattam a villamosság nemes felfedezője, majd egy kinos hörgéssel palacsintává lapult.)

A két műkedvelő úgy látszik, megelégedett a zsákmánnyal, mert a ladát valami pokróccal letakarta, és azután valami rejtett zugon át a távozás himes mezejére léptek, nagyokat nyögve a sulyos teher alatt. Nem is igen messze halagtak, amikor már szükségét érezték annak, hogy letelepedjenek.

Csak erre vártam. Két komám háttal neki-támaszkodott a lánának és kényelmesen megtömté kis, de bűdös matrózpipáját. Én pedig azalatt kiemelkedtem a lánából és harsány hujhuj kialással kezdtem szaporán osztogatni a pofonokat.

Mit meséljek nektek tovább? Ami félelem és rettegés csak lehet egy emberben, az most

mint valami örült bődülésben tört ki az érdemes két jelenkiből. Egy pillanat mulva már csak lukas talpuk fehérlett a távoli holdfényben és én magam voltam, az összeroppant Franklin papa és Cromwell Oliwér társaságában. Annyi azonban szent, hogy magam is sietve felszedtem a sátorfámat, mert kétségtelen, hogy Annabell ma is azon a véleményen van, hogy csak azért kértem tőle találkát, hogy a panoptikum egy-két díszét elraboljam.

Mivel pedig „körözött gonosztevő“ címen néhány hétig a környékbelilapokban fénykép jelent meg, mely feltűnően hasonlított hozzám, de még a nevem és teljes egészében alája volt szerkesztve alapos a gyanum, hogy Swindler papa is nem a legjobb szándékkal érdeklődött hogylétem felől.

tisztviselőnek. Magánélete is hű tükre volt a polgárerényekben gazdag, derék jellemű férfiúnak. — Mindenki szerette és becsülte, — s meg vagyok győződve róla — azon kevesek közé tartozott, kiknek ellensége nincsen, hiszen ember becsülő, arany szívé volt a mi jó Pali bácsink . . . — Kiváló tisztviselő, példás családfő, — önzetlen jó barát — ezek voltak jellemvonásai Csikdelnei Incze Pálnak.

Sulyos betegsége még a téli hónapokban jelentkezett s az utóbbi időkben igen sokat szenvedett, míg folyó hó 1-én szenvedéseitől megváltotta a halál. Temetése 3-án volt nagy részvét mellett s tisztelői, barátai szomoru szívvel kísérték ki utolsó útjára. Sirja fölött ki nem alvó lánggal ég az emlékezet és hálás kegyelet lobogó fáklyája . . .

A mélyen sujtott családnak pedig szolgáljon némi vigaszul, az a szívből fakadó részvét melyet mindnyájan érezünk . . . — Haláláról a következő gyászjelentést adta ki a család: — Özv. Incze Pálné született Gelei Katona Ilona a saját, valamint gyermekei Béla, ennek neje szül. Simon Gizella és gyermekeik Palika és Elemér; — Katinka férj. Incze Manóné és gyermekeik Ilonka és Katinka; — Biánka férj. Vaszika Vencelné, valamint a többi rokonok, ismerősök és jó barátok nevében is fájdalommal tudatja a hű férj, szerető édes apa, gondos nagyapa, jó após és önzetlen jó barát Csikdelnei Incze Pál kir. telekkönyvvezetőnek élete 66-ik, boldog házasságának 40-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek áhítatos felvétele után 1908. évi augusztus hó 1-én délután 5 órakor történt gyászos kimúltát. — A megboldogultnak hült tetemét f. hó 3-án délután 3 órakor kísérik ki a róm. kath. anyaszentegyház szokásai szerint a helyi róm. kath. temetőbe örök nyugalomra. — Lelkéért az engesztelő szentmise áldozat f. hó 4-én délelőtt 10 órakor fog a mechtárista szerzet templomában a mindenek Urának bemutatni. Erzsébetváros, 1908. évi augusztus hó 1-én. Nyugodjék békében! Áldás emlékére!

Circus variete. Nehány nap óta Claire Laforte variete circusa működik városunkban. Az előadások elég jók, s különösen a birokversenyek méltók az érdeklődésre.

Uj rendes tanár. Bokor Lászlót, gimnáziumunknak két év óta tanárát, a vallás és miniszter uj rendes tanárrá nevezte ki intézetünkhöz. Benne városunk jeles szakembert, a társaság jó társaságbeli embert nyert, miért is ez eseményt örömmel konstatáljuk.

Nyarálok. Gimnáziumunk tanári karából alig két-három ember van itthon, azok is az idősebbek, kik a városunk adta kényelmet eléje teszik a fürdők kényelmetlenségének. A többiek az agilisabbak szerteszéjjel vannak. Málnáson időznek Dr. Boros Gábor, L. G. Ferentheil, Henrik; a fátrában Göbl Alajos, a Balogháton Dr. Habán Mihály, a gödöllői királyi parkban Handlos Gyula, az erdélyi érchegeységben Kiss Pál, Bánkában Sax Sándor Borszékben Dr. Máté Lajos valamennyien családjukkal együtt László Dávid két fiával bejárja az egykori székely határország lakta helyeket. Gróz János a vág völgye klaszikus földjét Beck Károly a a Zobor hegy vidéken keres és talál üdülést. Bokor László, intézetünk legfiatalabb rendes tanára, a Tisza melléken, a Nyírségben tölti nejevel együtt a nyarat.

Vidéki direktorok fuziója. Örömmel üdvözljük és első lépést, melyet a vidéki direktorok a szinműirodalom érdekében megtettek. Arról van ugyanis szó, hogy néhány igazgató arra szövetkezett, hogy eredeti ujdonságokat és operetteket színházaik számára mind közvetlenül a szerzőktől, minden közvetítő kizárásával megvegyenek, és ily olyan darabokat

is bemutassanak, melyek még sehol sem kerültek előadásra. A hazai szinműirodalom hatalmas fellendülését várjuk e mozgalomtól. Eddig ugyanis a vidék szinte kizárólag csak a fővárosi ujdonságok antikvárius boltja volt, mivel egy-egy szinigasztató nem is volt képes áldozni valami eredeti ujdonságért, hogy a szerző érdemes találhatta volna darabját átengedi. Egyesült erővel azonban mindenesetre nagyobb árt adhatnak majd az íróknak, akik sietni fognak műveiket a vidéken elhelyezni.

Az új szeszadó törvény folytán, úgy mint minden szeszára, a világhírű Brázai sósorszesz ára is drágább lesz már szeptember hó 1-étől kezdődőleg. Azért mindenki saját érdekében cselekszik, ha szükségletét még e hó folyamán, szeptember elseje előtt szerzi be. A Brazai-sósorszesz — mlnt ismeretes — mindenütt kapható.

A szamosujvári Kovrig leány árvaintézet kezelő bizottsága pályázatot hirdet kilenc leányárvaházi alapítványos helyre. Az alapszabályok 3-ik § alapján felvétetnek hazai illetőségű örm. kath. szülőktől származott, egészen vagyontalan árványok betöltött hat éves koruktól, betöltött 12 éves korig; és pedig első sorban a Kovrig családból származott vagy azzal rokon- második sorban örm. atyától és örm. anyától- és harmadik sorban örm. atyától vagy örm. anyától származott árvaleányok. A folyamodványok „Kovrig leány árvaintézet kezelő bizottságának Szamosujvár,„ címre folyó év augusztus hó 23-ig Bárany Lukács plébános-hoz küldendők. A folyamodványhoz a felveendő árvaleány keresztlevele-, egészségi-, iskolai- és himlő oltási bizonyítványa, továbbá a vagyontalanságot igazoló hatósági bizonyítvány és a szülők vagy szülő elhalálozási bizonyítványa is melléklendő. — A vagyontalansági bizonyítvány az illetékes örm. kath. lelkész, vagy ilyennek nem létében az illetékes róm. kath. lelkész által láttamozandó. — A mult, évben beadott folyamodványok okmányai megújítandók.

A benzin mérsékelt eladási árát illetőleg a kereskedelemügyi miniszter a kereskedelmi és idarkamarákat arról értesítette, hogy a benzinmotorral dolgozó kisiparosok és kisgazdák részére szükséges adómentes motorbenzin mérsékelt eladási ára folyó évi június hó 10-től az 1908. évi október hó végig terjedő időszakra illetőleg további intézkedésig métermázsánként 16 (tizenhat) kronában állapította meg.

Senki sem köteles anyósával lakni. A Jogtudományi Közlöny írja: Egy polgári bíróság kimondotta, hogy a háztartás elhagyása nem bontó ok, csakis akkor, ha az féllal szemben jogtalanak mutatkozik, vagyis tisztán házasságból eredő köteleességek megszegésének szándékából ered. Alpörösnő azért hagyta el a családi tüzhelyet, mert nem akart együttélni anyósával de kijelentette, hogy kész a házassági életközönséget folytatni, mihelyt férje külön lakást vesz föl: ez az eljárása nem jogtalan és így nem bontó ok. — Vagyis a bíróság azon állásponton van, hogy a házastárs anyósokról szóló adómáknak van valami alapjuk.

Kétszázmillió értékű márvány van a Mádéfalva — Gyergyószentmiklósig húzódó csiki hegyláncban. Ezt írja egy köipari szakiskola tanára egy füzetben, amelyet Gyulafehérváron adott ki. Hozzáértő kéz és erő kellene, hogy a csiki nép javára ezt az óriási kincset feltárhatná. De hol van Magyarországon ilyen? Milliók és milliók hevernek hegyeinkben használatlanul, a nép pedig nyomorog.

Magyar otthon. Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapesten, VIII. Főherceg Sándor-utca 30. szám alatt levő Magyar Otthon Penziót. Mérsékelt árban elegánsan butorozott, különbejáratu szobákat lehet ott bérelni s esetleg

teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. Szigoruan családi otthon.

A hét humora. Előrelátó. Hát; asszony felvettem neked két cselédeányt! — Meg vagy örülve, hisz csak egy kell! — No igen, de az egyik két héttel később jön! — A műfordító. Adott önnek az az angol író meghatalmazást a fordításra? — Nem tudom. Irt ugyan egy levelet, de még nem találtam senkit, aki lefordította volna. — Iszkáy ur halála. Mondja Iszkáy ur, ha maga meghal, elégetteti majd magát? — Dehogy! Inkább alkoholba tétetem magam és mindennap friss alkoholt öntenek belém. — Félreértés. Festő (háztulajdonoshoz): És a műteremnek északi világítása van? — Háziur: Nem. Gázvilágításra. — Előkelőn. Vannak gyerkeie, tanácsos ur? Igenis, mindjárt fogja látni mind a három kis milliost. — Szigorlatom. Tanár: Ha a lélegzésben mellékhangokat hall, mit ír a betegnek? — Szigorló: Receptet. — Papucshős. A feleségem azt mondta, hogy ma este 9-kor nagytakarítás lesz, utjában leszek. — Nahát akkor jössz a korcsmába. — Dehogy, az ágyba kell menem! — Vallomás. Kisasszony, mint koldus állok ön előtt és könyörgök, ajándékozzon meg a szívével — Sajnálom, nekem már megvannak a rendes koldusaim. (Kakas Márton.)

1694/1908. szám.

73 1

Árverési hirdetmény.

Erzsébetváros szab. kir. város tulajdonát képező és Szászujszafalu község határán levő mezőgazdasági birtok, valamint ugyanezen község határán a jóváhagyott üzemtér szerint 6 év alatt a város által kihasználható erdőrészek 6 évre leendő haszonbérbeadása végett alólirott városi tanács **1908. évi szeptember hó 14-én délelőtt 9 órakor** a városi tanácsház ülés-termében nyílt szóbeli árverést tart.

Kikiáltási ár: 6537 korona 50 fillér évi haszonbér.

Árverezők kötelesek a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül befizetni.

A bérbeadandó erdőterület nagyságára és a kihasználásra, valamint a mezőgazdasági birtok bérletére vonatkozó részletes árverési feltételek a hivatalos órák alatt a m. kir. járási erdőgondnokságnál és a városi főjegyzői irodában bármikor megtekinthetők.

Erzsébetváros 1908. július hó 15-én.

Erzsébetváros szab. kir. város tanácsa.

Trajánovits János,
polgármester.

1695/1908. szám.

74 1

Árverési hirdetmény

Erzsébetváros szab. kir. város tulajdonát képező és Szászrudály község határán levő mezőgazdasági birtok, 6 évre leendő haszonbérbeadása végett alólirott városi tanács folyó **1908. évi szeptember hó 14-én délután 3 órakor** a városi tanácsház ülés-termében nyilvános szóbeli árverést tart.

Kikiáltási ár: 1300 korona évi haszonbér.

Árverezni kívánók kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben az árverés előtt bánatpénzül letenni.

Az árverési feltételek a városi főjegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Erzsébetváros 1908. július hó 15-én.

Erzsébetváros szab. kir. város tanácsa.

Trajánovits János,
polgármester.

BOHN M. ÉS TÁRSAI

NAGYKIKINDA ÉS ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FÉLE TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN ÉS ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

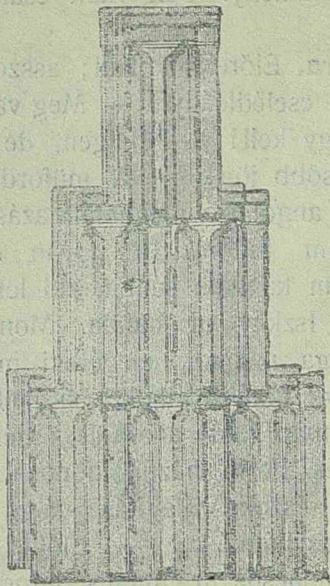
a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből.

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserepek.

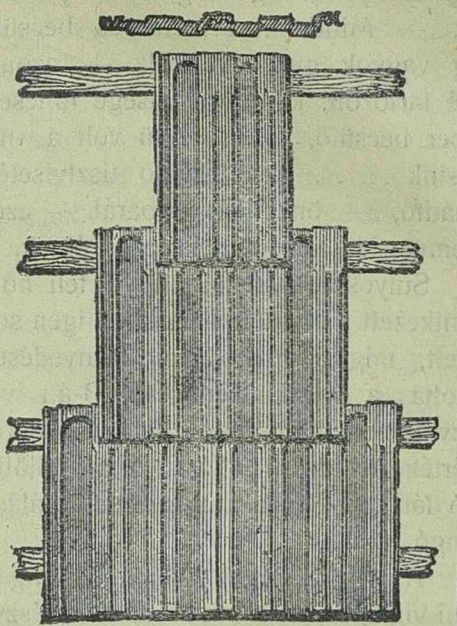
Legolcsóbb, Legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagyikindai gyártmány.

Bohn-féle szab. biztonsági átfedőcserep 272. szám.

Zsombolyai gyártmány.

Szab. biztonsági préselt átfedő cserep 253. sz.

Schebesch Adolf

építész

ajánlkozik építkezési munkálatok
elkészítésére.

Lakik: Erzsébet-utca 41. hsz. alatt
Oberth-féle házban. 46 11

Witzemann János

butorfényező, mázoló és cimfestő

= Piac tér 25. =

Uj berendezett műhely.

SZÉKELY KÁROLY

kárpitos és kocsifényező

elvállal mindennemű e szakmába vágó
munkálatokat egyszerű, valamint a leg-
diszesebb kivitelben úgy lakáson, mint
házon kívül is legolcsóbb árak mellett.
A munka jóságáért jótállást vállalok.

A n. é. közönség szives pártfogását
kérve, kiváló tisztelettel

21-30

Székelly Károly.

Lang Keresztély

a Piac téren levő
gépraktára

nagy választékban tart:

vető-, kaszáló-, szántó- és cséplő-
gépeket s széna-gereblyét. Azonkívül
minden a gépszakmába vágó cikkek u. m.
lokomobilok, motorok stb. szállítanak.

LÉTZ FERENC

építész

elvállal

uj épületeket és átalakításokat.

Rajzokkal u. m. költségvetésekkel szolgál.

Pollitzer sérvambulorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet
sérvbajosok ferdennőttek és
amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8., félem.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díj-
talanul rendelkezésére áll. Az orvosvizsgálat igény-
bevétele vásárlására nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők

már 5 koronától felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa
által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan
és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségek-
ben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül meg-
bízhatóak. Tucatanként 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelejt meg: „Az ember egész-
sége“ című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal,
annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E
munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban
küldi meg az intézet igazgatósága. 14-53

NÁDPATAK Gyógyfürdő

jód-, kénes sós-forrással megáldott fürdőhelye,
pótolja: Lipik-, Hall- és Csiz-vizét, reuma, köszvény, ischiás
bántalmaknál utolérhetetlen gyógyeredménynyel, női beteg-
ségek, vérszegénység és idegségnél kiváló gyógyhatással.

Idény: Május végétől szeptember elejéig.

Egy órai kocsí-út a pályaudvartól Nagyküküllővármegyében.
Erdők, árnyékos sétányok, modern lakások, zene, első osztályu ellátás,
elő- és utóidénybe tetemes árengedmény a szobaárakból.

Vasuti állomása: Alsó-Szombattalva, hol minden alkalommal kocsik kap-
hatók. Postahivatal: Nagy-Sink, mindennapi postaforgalommal.

Prospektust bérmentve küld és mindennemű felvilágosításokkal a leg-
nagyobb készséggel szolgál

a fürdőkezelőség.

40 19-20

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu portland cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENTGYÁR

BRASSÓBAN.

23-52

Erzsébetvároson kapható DRASER PÁL urnál.